

Εθνών είχε, δίπλα στο μεγαλείο του, και τα σκιερά του σημεία. Και η δουλειά του ηρωικού χαρακτήρα του ερασμού του αυτό το ζήτημα ξέρει ότι η δουλειά στην Αρχαία Αθήνα δεν είχε τίποτα το κοινό ούτε με εκείνη της Ρώμης ούτε με εκείνη που στίγματοποιήσε, την Χιτλερική Γερμανία και τη Σταλινική Ρωσία στις ημέρες μας, με θρηνώδεια. Οί περισσότεροι δούλοι ήταν κοίκετες δούλευαν στα χωράφια, στα σπίτια και βεβαίως πολλὰ φορές μέλη της οικογενείας. (Ο Αριστοφάνης μας δίνει πολλά παραδείγματα τών τέτοιων σχέσεων). Άλλοι δούλοι ήταν έμποροι, τραπεζικά, εργάτες στα εργαστήρια, συνοδοί, γραφιάδες, διδάσκαλοι. Ήταν στην ίδια μοίρα, σχεδόν, — τηρουμένων τών αναλογιών — με το σημερινό εργάτη που φεύγει από μια χώρα και πάει σε άλλη να δουλέψει, χωρίς πολιτικά δικαιώματα, χωρίς φωνή, με τη διαφορά ότι ο Αθηναίος δούλος δεν ήτο ελεύθερος, δεν μπορούσε να αλλάξει αφέντη. Απελευθερώνετο όμως, με μόνη την απόφαση του αφέντη. Οί κωπηλάτες δούλοι, εργάζονταν μαζί με τους ελεύθερους κωπηλάτες. Κάνανε την ίδια εργασία, είχαν προφάνως το ίδιο σιτηρέσιο. Υπήρχαν, επίσης η κατηγορία τών δούλων στα μεταλλεία του Λαυρείου. Πέραν της σκληρής δουλειάς που συνεπάγεται η ένασχόληση αυτού του είδους εργασίας, δεν έχομε κανένα δεδομένο που μάς επιτρέπει να σχηματίσωμε τη γνώμη ότι η μεταχείρησή των ήτο άτιμωτός. Κατά τη γνώμη μου το έτις, και αν γίνεται περιοδικώς, συστηματικώς ήτο αδύνατον. Όλη την πολιτεία της κλασσικής Αθήνας διείπε πνεύμα ανθρωπιστικό. Και η οποιαδήποτε άδικος υπερβασία θα καταδικαζόταν. Οί Αθηναίοι δεν δίστασαν ποτέ να επικρίνουν το πράτος των όταν διάπραττε άδικήματα και επομένως δεν θα δίσταζαν να άποκηρύξουν την κάθε υπερβασία τών δουλοκάτοχων. Καλά να λέγονται και να κακίζονται τα τρωτά. Άλλα όσοι θέλουν να άμαυρώσουν την Αθήνα γιατί υπήρχαν εκεί δούλοι άς κοιτάξουν λιγάκι το δικό τους έθνικό πρόσωπο και θα βρουν εκεί μιζέρια, δυστυχία, υπανθρωπισμό και μορφή δουλειάς που η συνείδησι της αρχαίας Αθήνας δεν θα ήνειχτο. Μάπως είναι ά όμοια να γίνει μεία ειδίκων χωρών για να υπογραμμιστεί ο παραλληλισμός. Άρκει να κοιτάξει κανείς άκόμα και στις δημοκρατικές χώρες.

Ανάγκη, όπως ήταν, να είπωσούν τα άνωτέρω, μάς ξεμακρύνουν κάπως από το θέμα μας. Η Αθήνα του Αισχύλου, του Σοφοκλή του Εϋριπίδη, του Κρατίνου, του Περικλή, του Αριστοφάνη, του Ηροδότου, του Θουκυδίδη, του Λυσία, του Σωκράτη, του Πλάτωνα και τών τώσων άλλων καλλιτεχνών είναι μια φωτεινή στιγμή που είναι μαζί και ακατάλυτο ιστορικό όρσημο. Έτσι ήταν, έτσι είναι, η μπορεί να είναι άπ' Νω κι' έμπρός. Ο άνθρωπος είδε για πρώτη φορά τον έαυτό του στον καθρέφτη της γνώσης του, έκτίμισε, στο σύνολο το τι είδε και έννοιωσε πώς έχει κάποιο σκοπό — να κάνει τον έαυτό του και τη ζωή του καλλίτερη. Συνέλαβε την έννοια της προόδου.

Συμπορευέτο τη δημοκρατία η σκέψη. Η δημοκρατία καταχώρωνε την ελεύθερη σκέψη, και η ελεύθερη σκέψη τη δημοκρατία. Τα δυο είναι άξεχώριστα. Όταν πάθει το ένα ζημιά βλάπτεται και το άλλο. Έπεσε η δημοκρατία σταματάει η ελευθερία της σκέψης. Υποτάσσεται η σκέψη, πλήττει θανάσιμα η δημοκρατία. Με την ολοκλήρωση της δημοκρατίας είναι τούτο ταυτόσημο με το εάπλωμα της πρὸς ὅλο το λαϊκό της βάθρο — με τον Περικλή και τους διαδόχους του, άποκορυφώνεται και η σκέψη με τον Σωκράτη και τους διαδόχους του. (Πρέπει να τονιστεί επίσης ότι καθ' ὅλη τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου όχι μόνο η δημοκρατία λειτουργούσε, — υπήρξαν, βεβαίως, και άναποδιές — αλλά και η στάθμη της τέχνης ά έβαινε # και η διανοητική ελευθερία δεν κωλύετο. Ο Αριστοφάνης, εν μέσω πολέμου, άπεκλήρυτε τον πόλεμο, έλεγε καλά λόγια για τον έγχρό, στήλιε τους «παλληκαράδες» της σφαγής και τους φλύαρους, ισχυρούς της ημέρας. Έδειξε ποτέ κράτος παρόμοιον άνοχη στους κριτάς του;)

Άποκορυφώθηκε η σκέψη με το Σωκράτη, είπαμε πιο πάνω. Σταματάμε εδώ. Ο Σωκράτης είναι ο κατ' έξοχην εκπρόσωπος της ελευθερης διάνοιας. Λέγει εκείνο που σκέφτεται — σκέφτεται βαθειά πριν το πει — χωρίς ένδιαφέρο, χωρίς φόβο. Αυτό τον τιμάει αλλά τιμάει και την πολιτεία που του επέτρεπε την ελευθεροσοφία. Τελικά η Αθήνα σκότωσε τον Σωκράτη. Δέ σημαίνει. Καμμιά άλλη χώρα δεν θα τον άνεχόταν τόσο καιρό. Και τον σκότωσε στα έβδομήντα του όταν, λίγο ή πολύ, είχε πει ότι είχε

Που έγκειται το μεγαλείο του Σωκράτη; Πρωτο στο ότι έριξε το φῶς της καταπληκτικής του διάνοιας στον άνθρωπο — ήταν και τότε και παραμένει άκόμα, ο μέγας άγνωστος — και το κοινωνικό του περιβάλλον. Είθε στη ζωή του πολλά — έσχημίες και καλά: Τον άνθρωπο στα κοινωνικά σύνολο να διαπρόττει φρικαλεότητες που σαν άτομο αυτόνομο δε θα τόκανε. Τέ άτομο, τη μονάδα, να μεταπίπτει από την έξοσι στην άπλησια, από το θάρρος στον πανικό, από την καλωσύνη στη θρηνώδεια κόποτε, και χωρίς «άπτο» άποχρώντα λόγο. Συμπέρανε, σωστό, πώς ο άνθρωπος κάνει τόσα κακά στον έαυτό του και το σκέτο βρωπό του γιατί νομίζει ότι ξέρει τι κάνει ενῶ, ούτως ή άλλως, δε ξέρει. Η γνώση τι είναι; Να την έρευνήσωμε. Τι είναι καλό — τι κακό; τι άνδρεια, τι ευσέβεια, τι νομοτάγεια, τι πολιτεία, τι ελευθερία, τι φιλοδοξία, τι έξουσία, τι άρετή κλπ. Για όλα, αρχίζονα με την προϋπόθεση ότι δεν ήξερε, δηλαδή δεν είχε διαμορφωμένη, άμετάβλητη εικόνα στο μυαλό, ήθελε να μάθει — να έρει την αλήθεια, η καλλίτερα, να δημιουργήσει την αλήθεια, σαν άπόδειξη της ίσοροπίας τών αντίθέσεων με τέλος — σκοπό, το καλό. Έτσι άνάλυσε τα μεγάλα προβλήματα της ζωής, εκείνα που μάς άφορούν σα μονάδα — ύπαρξη και κείνα που άφορούν τις σχέσεις μας με άλλους, σαν κοινωνία. Η κοινωνία εν είναι άπλάς άθροισμα άτόμων. Είναι και η συνεκτική δύναμη που έπροσπαθεί από τις ιδέες, τους πόθους, άκόμη και τους όραματισμούς που έέπουν τα πλήθη, — δέχεται αυτά και τα διοχετεύει. Οί σκοποί και οί άν δεν είναι καλοί δεν πρέπει τότε να κατακριθούν και, ίσως, δι- πόβοι της κοινωνίας είναι καλοί. Αυτό έρευνούσε ο Σωκράτης. Και έρευνούσε. Ο δίκος δεν πρέπει να είναι άνεξέταστος. Έτσι και κάθε τι που σχετίζεται μαζί του. Και η εξέταση γινόταν με τη διαλεκτική μέθοδο που με τη διαρκή άπέρριψη — άπόρριψη του κάθε τι που δεν στεκόταν στη διεισδυτική άνάλυση και εξέταση — και παράλληλη άδιόλειπτη σίκοδομη προσπαθούσε να φτάσει στο σωστό, στο δίκαιο, στο καλό — όχι για τον ένα, για όλους. Η σταθερή άπόβλεψη στο καλό δημιουργεί βιώσιμες κοινωνικές άξι- ες, δίνει περιεχόμενο στη ζωή.

Δεύτερο ο Σωκράτης σήκωσε το βραχιά του φόβου από το νοῦ. Μελέτα το κάθε τι. Όλα είναι καρπός του μυαλού, η καρπ- πρίζονται στο μυαλό. Και το μυαλό μπορεί να τα άντιληφθεί και

Οί σκοποί και οί τῶδοι τῆς κοινωνίας αν δέν είναι καλοί δέν πρέπει τότε να κατακριθούν και, ίσως, να υποτάσσονται, διαφωρῶν;

Ζεϊνῶ

16 5"
18V
1K
1V
off #
1-
1L
1S-
n2 (εχρό)
17" κανε.
1#
1as
1πο
2 επεξεγε τῶς

61

γινωτα

1 33

#1

H

and, to avoid reproducing the process in detail, they may be shown in tabular form, as follows:

1. Islands. 163 Talents: (*details* preserved amount to 156 T. +).
2. Ionian-Carian States. 450 Talents: (*details* preserved amount to 40 T. +)
3. Hellespontine States. 290 Talents: (*total* preserved = 250 T. +).
4. 'Aktaian' States. 50 Talents: (*details* preserved amount to 35 T. +).
5. Thracian States. 340 Talents: (*details* preserved amount to 218 T. +; *total* preserved = 310 T. +).
6. Euxine States. 175 Talents: (*details* preserved amount to 31 T.).

It will be seen that the absolute *minima* for 1, 3 and 5 amount to (163 + 250 + 310 =) 713 Talents together, which out of an assumed grand total of 999 T. (to take the highest possible figure on the old view) would leave for the rest only a *maximum* of 286 T. (and a *minimum* of 149 T. if 1, 3 and 5 are raised to their maximum of 811 T. and the minimum sum of 960 T. substituted for the grand total). Within these limits it would be impossible to insert the totals for 2, 4 and 6, unless the Ionian-Carian assessments were reduced substantially instead of being increased as were the three other main groups.

It only remains to add that this material is presented with all the accuracy of detail and cautious handling of evidence which we have come to expect from the authors, and that their photographs, facsimiles, tables and indexes give all possible aid to the reader. Failing the almost impossible accident of new fragments being discovered, this will surely remain the standard edition of this important document, and a landmark in epigraphical studies.

Τιμή 1 γρόσι

Λευκωσία, ΤΕΤΑΡΤΗ,

18

ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ

ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έξωτερικόν £3.10.0

Έσωτικόν £2. 8.0

ΣΥΝΗΛΘΕ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΝΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Η ΣΟΦΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΑΛΙΝ ΑΠΟΚΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΜΟΣΧΑ, 17. — Αρχίσε χθές τις εργασίες της στη Μόσχα η δεύτερη πανενώσιακη συνδιάσκεψη ειρήνης. Στη συνδιάσκεψη αντιπροσωπεύθηκαν όλες οι περιοχές της Σοβιετικής Ένωσης. Μεταξύ των αντιπροσώπων είναι άνθρακωρύχοι, επιστήμονες, εργάτες και διανοούμενοι.

Η συνδιάσκεψη εξέλεξε το πρόεδρο της το οποίο απαρτίζεται από τα μέλη της Κ.Ε. του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης με επικεφαλής το Στρατάρχη Στάλιν. Ο πρόεδρος της σοβιετικής επιτροπής ειρήνης Νικολάι Τυχόνωφ, ποιητής, ανάγγειλε μέσα σε ζητωκραυγές υπέρ της ειρήνης, ότι 400 εκατομμύρια άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο υπόγραψαν ως σήμερα τη διακήρυξη της Στοκχόλμης. Ελπίζεται, ότι ως το δεύτερο παγκόσμιο συνέδριο των όπαδων της ειρήνης, που θα συνέλθει στο Σιέφφιντ της Αγγλίας, θα υπογράψουν τη διακήρυξη 500 εκατομμύρια. Απευθυνόμενος στους αντιπροσώπους ο Τυχόνωφ είπε ότι πρέπει να ξεμασκαρευθούν οι ιμπεριαλιστές για να αποκαλυφθεί το κτηνώδες πρόσωπό τους. Οι ύποκινητες του πολέμου πρέπει να δώσουν λόγο στους λαούς—κατέληξε ο Τυχόνωφ.

Στη συνέχεια συνεχίζονται στο Σιέφφιντ οι προετοιμασίες για το 2ο παγκόσμιο συνέδριο των όπαδων της ειρήνης.

Όλες οι σοβιετικές εφημερίδες αφιερώνουν σήμερα άρθρα υπέρ της ειρήνης. Η «Πράβδα» γράφει ότι η Σοβιετική Ένωση είναι ο πρωτοπόρος του κινήματος της ειρήνης. Η Σοβιετική Ένωση ηγείται του ισχυρού αντιιμπεριαλιστικού στρατοπέδου, το οποίο οι δυνάμεις σπινωρίζονται και αδελφώνονται. Όλος ο κόσμος ξαίρει πως η Σοβιετική Ένωση είναι υπέρ της συνεργασίας με όλες τις χώρες. Η σοφή Λενινιστική—σταλινική πολιτική—τονίζει η «Πράβδα»—που αποδίδεται στην εδραίωση της ειρήνης και την ειρηνική συνεργασία μεταξύ των κρατών, εξασφάλισε τη συμπάθεια όλων των λαών». Συνεχίζοντας η «Πράβδα» γράφει: «Οι ιμπεριαλιστές των Ένωμένων Πολιτειών θοίσκονται επικεφαλής του ιμπεριαλιστικού στρατοπέδου. Οι Αμερικανοί ιμπεριαλιστές ετοιμάζουν νέο παγκόσμιο πόλεμο. Οι Ένωμένες Πολιτείες εισέβαλαν στην Κορέα. Η συμπάθεια, όμως, των λαών στρέφεται προς τη Σοβιετική Ένωση που βρίσκεται επικεφαλής του αγώνα για την ειρήνη.»

Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΥΟΓΚ ΓΙΑΓΚ Θ' ΑΡΧΙΣΕΙ ΠΟΛΥ ΣΥΝΤΟΜΑ

(Ρ.)—Τα βρετανικά στρατεύματα που μάχονταν στη Βουδάπεστη, 17 (Ρ.)—Ο όπαδός των Έξωτερικών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κορέας Πέ Σον Κατελε τηλεγράφημα στο

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΟ ΚΥΤΤΡΟ